

Obec Lom nad Rimavicou

Z A D A N I E pre vypracovanie Územného plánu obce **LOM NAD RIMAVICOU**

Schvaľujúci orgán : Obecné zastupiteľstvo obce Lom nad Rimavicou

Dátum schválenia :

Číslo uznesenia :

.....
Jozef Katreniak
starosta obce Lom nad Rimavicou

pečiatka

Obstarávateľ : Obec Lom nad Rimavicou

December 2021
upravené po prerokovaní – február 2022

OBSAH:

A/	Dôvody na obstaranie územného plánu mesta	3
B/	Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúceho rozvojový program obstarávateľa a varianty a alternatívy rozvoja územia	3
C/	Vymedzenie riešeného územia	4
D/	Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územia obce vrátane výstupov zo záväznej časti	4
E/	Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	9
F/	Požiadavky na riešenie záujmového územia obce	9
G/	Základné demografické údaje a prognózy	9
H/	Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce	13
I/	Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce	13
J/	Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia	14
	J/1 Doprava	14
	J/2 Technické vybavenie	15
K/	Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability	18
L/	Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia	22
M/	Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany, štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva	22
N/	Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu	22
O/	Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby	22
P/	Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie	27
Q/	Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej a lesnej pôdy	28
R/	Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny	29
S/	Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	29
T/	Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby	30
U/	Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu obce	30
	Zoznam skratiek	31

A. Dôvody na obstaranie ÚPN-O

Dôvodom obstarania ÚPN-O obce je fakt, že obec nemá dosiaľ vypracovanú ÚPD, pričom jej územie je súčasťou CHVO Muránska planina, OP II. a III. stupňa vodných zdrojov a okrajom k.ú. je vedené OP III. stupňa VN Málinec, VN Klenovec a VN Hriňová. K.ú. je súčasťou Horehronského regiónu CR č. 14 (predtým oblasť cestovného ruchu Nízkotatranská 1. kat. a Poľanská - 2. kat.), medzinárodného významu a nástupným bodom do okolitej krajiny. Je križovatkou značkových turistických a cykloturistických trás a ciest a plní úlohu chalupníckej a lazníckej rekreácie. Ďalším je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – BBSK do roku 2040 a neskôr.

Vzhľadom na to, že obec má menej ako 2 000 obyvateľov, pre obstaranie územného plánu obce bol stanovený postup v zmysle §19a, odst. 1, stavebného zákona, podľa ktorého sa zabezpečuje vypracovanie *Prieskumov a rozborov, Zadaní a Návrhu ÚPN-O*. ÚPN-O obce povinne podlieha procesu posudzovania vplyvov v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Prípravné práce na obstaraní Územného plánu obce boli začaté 11/2021. V prvej etape prác bola vypracovaná dokumentácia Prieskumov a rozborov. V zmysle prijatého postupu nasledujúcou etapou je spracovanie Zadania pre vypracovanie Územného plánu obce Lom nad Rimavicou.

Návrh Zadania bol vypracovaný v decembri 2021. Po schválení Obecným zastupiteľstvom obce Lom n/ Rimavicou bude základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie koncepcie územného rozvoja obce.

B. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa a alternatívy rozvoja územia

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z potrieb riešenej obce v oblasti územného rozvoja vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnuť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Požiadavky na riešenie:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jednotlivých funkcií využitia administratívneho územia riešenej obce,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinskej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, vybavenosti pre CR a turizmus, výrobe a v ponuke uspokojovania voľnočasových potrieb,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územnotechnické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 20 rokov, v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územného plánu veľkého územného celku BBSK /ÚPN – VÚC/ s premietnutím jeho Zmien a doplnkov schválených BBSK,
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce riešiť obec ako administratívne a územne samostatný celok a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na susedné obce a na mestá Brezno a Hnúšťa a obec Čierny Balog,
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN - O obce spracovať v súlade s platnou legislatívou pre územné plánovanie a v hĺbke a podrobnosti riešenia stanovenej touto legislatívou (zákon č.50/1976 Zb.

v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii).

C. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie je vymedzené celým administratívnym územím obce Lom n/ Rimavicou a vymedzuje sa tak, aby v návrhu koncepcie rozvoja obce bolo možné riešiť funkčné a priestorové usporiadanie zastavaného územia obce, riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť výsledky prieskumov a rozborov v oblasti krajinno-ekologického plánu v rámci celého k.ú. obce.

Vo vzťahu k uvedenému sa pre spracovanie ÚPN-O vymedzuje riešené územie nasledovne :

- a) v rozsahu celého administratívneho územia obce Lom n/ Rimavicou pre návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, (mierka 1:10 000),
- b) v rozsahu zastavaného územia obce pre komplexný urbanistický návrh priestorového a funkčného usporiadania (mierka 1 : 5 000),
- c) v rozsahu zastavaného územia obce pre návrh verejného dopravného a verejnej technickej infraštruktúry (mierka 1:5 000),

D. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC BBSK. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení územného plánu obce rešpektovať.

ÚPN-VÚV BBK bol schválený vládou SR, uznesením č.394 zo dňa 9. 6. 1998. Nariadenie vlády SR č. 263 ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC BBK bolo uvedené v Zbierke zákonov SR 18. 8. 1998. Všeobecne záväzné nariadenie BBK č.4/2004 zo dňa 17. decembra 2004, ktorým boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN-VÚC BBK nadobudlo účinnosť 21. januára 2005. Zmeny a doplnky 2007 boli schválené uznesením č. 222/2007 zo dňa 23.8.2007 a záväzná časť vyhlásená VZN zastupiteľstva BBK č. 6/2007. Zmeny a doplnky 2009 boli schválené uznesením č. 94/2010 zo dňa 18.6.2010 a záväzná časť vyhlásená VZN č. 14/2010 a Zmeny a doplnky 2014 boli schválené uznesením č. 84/2010 zo dňa 5.12.2014 a záväzná časť vyhlásená VZN BBK č. 27/2014.

Požiadavky na riešenie:

Rešpektovať tie záväzné časti nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktoré majú dopad na obec. Do riešenia územného plánu obce je potrebné primerane premietnuť aj námety na rozvoj obce vyplývajúce zo spracovaných záväzných dokumentov obce.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.7. v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
 - 1.7.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
 - 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
 - 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné

- prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
2. V oblasti hospodárstva
- 2.1. vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj
- 2.1.2. podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,
- 2.2. poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
- 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno - ekologickej rajonizácii a typologicko - produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou,
- 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,
- 2.2.4. rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
- 2.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat,
- 2.4. regionálny rozvoj
- 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
- 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,
- 2.4.9. zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky
- 3.1.5. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
- turistické centrá - Banská Bystrica, Zvolen, Banská Štiavnica, Lučenec, Rimavská Sobota, Revúca, Brezno, Kremnica
 - liečebné kúpele - Sliač, Kováčová, Brusno, Dudince, Číž, Sklené Teplice
 - horské turistické aglomerácie a strediská:
 - Donovaly - Liptovská Osada/Korytnica
 - Liptovské Revúce - Špania Dolina/Šachtická - Selce/Čachovo
 - Staré Hory - Turecká – Križná Križna
 - Banská Bystrica/Kráľiky - Kremnica/Skalka - Krahule
 - Mýto pod Ďumbierom - Tále - Chopok Juh - Demänovská Dolina
 - Šumiac - Telgárt
 - Lom nad Rimavicou - Sihla - Drábsko
 - Banská Štiavnica - Horná Roveň - smer Banská Hodruša
 - Čertovica,
 - pešie magistrály: - Turistická magistrála M.R.Štefánika – Cesta hrdinov SNP
- Rudná magistrála (Banská Štiavnica – Gelnica),
 - cyklomagistrály:
 - Zelená stuha Pohronia
 - Vrchárska cyklomagistrála

- Lučenec – Kalonda/Ipolytarnóc (Maďarsko)
- Rodinná cestička Banská Bystrica – Sliač – Zvolen
- 009 Ipeľská cyklomagistrála (prameň Ipeľ - Lučenec)
- 010 Pohronska cyklomagistrála
- 011 Hontianska cyklomagistrála (Detva- Zaježová)
- 012 Rudohorská cyklomagistrála (Zvolen- Hnúšťa)
- 013 Novohradská cyklomagistrála
- 033 Donovalská cyklomagistrála
- 036 Gemerská cyklomagistrála
- 037 Cyklomagistrála Blhu
- 041 Veľký Hodrušský okruh
- A Okruh okolo Poľany
- Cyklotrasy Kľakovskou dolinou

Podporovať budovanie cyklotrás v obci, cyklotrás prepájajúcich obce a cyklotrás prepájajúcich regióny.

- 3.4. rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu
 - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať do ich zastavaného územia a jeho okolia,
 - 3.4.2. nové zariadenia a služby mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať do už zastavaných lokalít,
 - 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,
- 3.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
- 3.10. Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu nadregionálneho a regionálneho významu:
 - 3.10.1. Ipeľský región CR (12) - Krupina, Veľký Krtíš, Dolná Strehová, Filákov, Poltár, Kokava nad Rimavicou,
 - 3.10.2. Gemerský región CR (13) - Tornaľa, Tisovec, Revúca
 - 3.10.3. Horehronský región CR (14) - Slovenská Ľupča, Čierny Balog, Heľpa, Telgárt,
 - 3.10.4. Pohronský región CR (15) – Hriňová, Štiavnické Bane, Sv. Anton, Preňčov, Sklené Teplice, Nová Baňa, Žarnovica.
- 3.15. vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny,
- 3.16. využiť bohatý kultúrno-poznávaci potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.17. zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasti rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny,
- 3.18. podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.
4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekolog. aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu
 - 4.1 rešpektovať územné vymedzenie, podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované územie európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov,
 - 4.5. rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability,
 - 4.10. Rešpektovať najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku

- pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice). Rozvoj smerovať najmä formou intenzifikácie zastavaného územia, rozvoj mimo už zastavaného územia je možný len v nevyhnutých prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.
- 4.13. zabezpečovať zvýšenie ekologickej stability a obnovu biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch a narušeným prírodným a životným prostredím.
5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva
- 5.1. Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- 5.4. Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:
- 5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
- 5.5. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.7. podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, huty, hámre, valkovne a pod., vybrané typické remeselnícke a priemyselné objekty, zariadenia železničnej dopravy – pôvodné stanice, charakteristické a unikátne úseky tratí ako sú Telgárt – Červená skala, Brezno-Tisovec, čiernohorská železnica, železničná trať Banská Bystrica – Diviaky,
- 5.12. rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- 6.1. V oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
- 6.1.20.4 rekonštruovať cestu II/529 v úseku Hriňová – Drábsko – Čierny Balog – Brezno (I/66),
- 6.1.32 rekonštruovať a šírkoovo usporiadať cestu zmena na III/528012 (2724) v úseku Sihla/Drábsko/ x II/529 – Utekáč,
7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry
- 7.1. Vodné hospodárstvo
- 7.1.8. vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkových povodiach Hrona, Ipľa a Slanej; úpravy na vodných tokoch realizovať tak, aby neboli dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou,
- 7.1.11. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov
- a) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach nad 2.000 ekvivalentných obyvateľov EO,
- b) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v chránených vodohospodárskych oblastiach, kde sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, prípadne

- v ich blízkosti,
 - c) výstavbou čistiarní odpadových vôd v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia,
 - d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV,
 - 7.1.13. v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami,
 - 7.2. Zásobovanie elektrickou energiou
 - 7.2.12. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy.
- 8. V oblasti sociálnej infraštruktúry
 - 8.1. Školstvo
 - 8.1.1. vytvárať územno-technické predpoklady na rovnocennú dostupnosť stredných škôl a ich zariadení, vysokých škôl a ich zariadení na území kraja so osobitným zreteľom na sociálne, hospodárske geografické špecifiká kraja,
 - 8.2. Zdravotníctvo
 - 8.2.1. vytvárať územno-technické predpoklady na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti, jej zameranie postupne preorientovať na prevenciu a na včasnú diagnostiku závažných ochorení,
 - 8.3. Sociálna pomoc
 - 8.3.1. rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - 8.4. Kultúra
 - 8.4.1. vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami kultúrnych služieb a tým zvýšiť ich dostupnosť vo všetkých lokalitách kraja.
- 9. V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia
 - 9.3. ochranu vôd realizovať ako
 - 9.3.1. ochranu v chránených vodohospodárskych oblastiach Veľká Fatra, Nízke Tatry - západná časť, Nízke Tatry - východná časť, Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny, Muránska planina, Horné povodie Hnilca,
 - 9.3.2. ochranu vodárenských tokov a ich povodí,
 - 9.3.3. ochranu vodárenských zdrojov,
 - 9.7. Zabezpečiť postupnú, k životnému prostrediu šetrnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadu a sanáciu resp. minimalizáciu dopadov starých environmentálnych záťaží, s uprednostnením lokalít s významom z hľadiska udržania kvality a ekologickej stability územia.
- 12. V oblasti civilnej ochrany
 - 12.2. Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

II. Verejnoprospešné stavby

- 1. Cestná infraštruktúra
 - 1.21.5. cesta II/529 v úseku Hriňová - Drábsko - Čierny Balog - Brezno (I/66), rekonštrukcia cesty,
 - 1.21.14. cesta III/528012 Drábsko – Utekáč, rekonštrukcia,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke

práva k pozemkom a stavbám obmedziť, v znení neskorších predpisov.

E. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Lom nad Rimavicou je vrchárska obec, ležiaca v severozápadnej časti Slovenského Rudohoria. Sever uzatvárajú Balocké vrchy a juhovýchod nadväzuje na Stolické vrchy. V západnej časti sa dotýka Chránenej krajinej oblasti Poľana. Na rozsiahlom území obce je najvýraznejšia rássocha v smere juhovýchod pozdĺž potoka Rimavica.

Obec vznikla v kokavskom chotári v roku 1796, kedy Forgáčovci založili osadu pre pôvodom goralských pastierov dobytká a lesných robotníkov.

S nadmorskou výškou intravilánu v rozmedzí 972 m n.m. – 1 024 m n.m. patrí medzi najvyššie položené samostatné obce Slovenska.

Podľa KURS a VÚC obec leží v okrajovom pásme ťažiska osídlenia prvej úrovne - pohronskej sídelnej rozvojovej osi celoštátneho významu: Brezno - Banská Bystrica – Zvolen - Žiar nad Hronom – Žarnovica. Tvoria ju sídla ležiace v nive rieky Hron.

Leží na rozhraní okresov Brezno, Detva, Poltár a Rimavská Sobota. Obec patrí do mikroregiónu Čierny Hron (okrem Lomu nad Rimavicou tu patria obce Čierny Balog, Drábsko, Hronec, Osrbľie, Sihla a Valaská), Muránska planina - Čierny Hron, je zaradená do ZMOH a OOCR Horehronie a je súčasťou okresu mesta Brezno. V obci pramení Rimavica a v jej blízkosti i rieky Ipel' a Slatina.

Okrajom k.ú. je vedené OP III. stupňa VN Málinec, VN Klenovec a VN Hriňová a OP III. stupňa vodných tokov Čierny Hron a Kamenistý potok. Je súčasťou CHVO Muránska planina.

K.ú. obce je súčasťou a východiskom do Horehronského regiónu CR č. 14 (predtým oblasť cestovného ruchu Nízkotatranská 1. kat. a Poľanská - 2. kat.), medzinárodného významu. K.ú. obce je súčasťou OOCR Horehronie, združujúceho aktivity CR a turizmu. V centre a na konci obce sú plochy CR a turizmu. ICHR je zastúpená v obci a vo voľnej krajine. V príprave sú projekty rozširujúce kapacity a štruktúru služieb v CR.

V súlade so záväznými výstupmi ÚPN-VÚC BBSK je potrebné posilňovať rozvoj vidieckych sídiel v podhorských oblastiach a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto intenciách je potrebné v Územnom pláne obce Lom nad /Rimavicou riešiť ďalší rozvoj obce.

F. Požiadavky na riešenie záujmového územia

Záujmové územie tvoria susedné obce v *okrese Brezno*: Drábsko, Sihla, Čierny Balog, v *okrese Rimavská Sobota*: Klenovec, v *okrese Poltár*: Utekáč a Kokava n/ Rimavicou a v *okrese Detva*: Hriňová a Látky.

Požiadavky na riešenie:

- premietnuť do riešenia záujmového územia všetky existujúce a plánované rozvojové zámery líniových stavieb (doprava a technická infraštruktúra – vodovodný systém splašková kanalizácia s ČOV), ktoré majú dopad na koncepciu územného rozvoja obce Lom n/ Rimavicou,
- v riešení záujmového územia zohľadniť susedstvo obcí Horehronského regiónu CR č. 14,
- vyhodnotiť pripravované zámery v obci vo sfére CR a turizmu,
- v riešení návrhu cyklotrás a turistických trás a cestičiek, náučných chodníkov zosúladiť ich napojenie na navrhované cyklotrasy v rámci regiónu,
- v širších vzťahoch je potrebné do záujmového územia zahrnúť väzby na širšie zázemie obce - okrem všetkých susedných obcí aj väzby na mestá Brezno a Hriňová.

G. Základné demografické údaje a prognózy

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR.

Obyvateľstvo

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do nasl. kategórií

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
----------------	--

rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0–14-roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,
- produktívny vek (obyvatelia 15–64-roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Stav a vývoj obyvateľstva

K 31.12.2020 žilo v obci Lom nad Rimavicou 240 obyvateľov, čo predstavuje 0,39 % z celkového počtu obyvateľov okresu Brezno. Ženy tvorili 61,67 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1 740,4775 ha, priemerná hustota osídlenia 14,08 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v obci Lom nad Rimavicou v rokoch 1970 – 2020

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2020
Počet obyvateľov	885	587	366	326	293	240
Prírastok obyvateľov	- 298	- 221	- 40	- 33	- 53	
Index rastu	66,33	62,35	89,07	89,88	81,91	
Ø ročný prírastok	- 3,367 %	- 3,422 %	- 1,092 %	- 1,046 %	- 2,010 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Zo sledovaného vývoja počtu obyvateľov je zjavné, že v období do roku 1991 dochádza k najvýraznejšiemu poklesu obyvateľov. Za takmer 20 rokov sa znížil počet obyvateľov obce o 519 obyvateľov. Tento vysoký úbytok obyvateľstva bol spôsobený enormným nárastom bytov v mestách na prelome sedemdesiatych a osemdesiatych rokov minulého storočia a s tým súvisiacom imigráciou za prácou z obcí Horehronia. Po roku 1991 dochádza k pomalšiemu úbytku. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali po roku 1991 v hodnotách – 1,092 % až – 2,010 %, čím sa obec v súčasnosti zaradila medzi stagnujúce sídla.

Pohyb obyvateľstva v obci Lom nad Rimavicou v rokoch 2001 - 2020

Rok	Počet obyvateľov k 30.6.	Naro- dení	Zom- retí	Prirodzený prírastok/ úbytok	Prist'a- hovaní	Vyst'a- hovaní	Migračný prírastok / úbytok	Celkový prírastok/ úbytok
2001	325	3	6	-3	6	2	4	1
2011	295	4	7	-3	0	5	-5	-8

2020	246	1	6	-5	0	5	-5	-10
-------------	------------	----------	----------	-----------	----------	----------	-----------	------------

Zdroj: ŠÚ SR

Demografické správanie v roku 2001 až 2020 z pohľadu prirodzeného pohybu sa vyznačuje úbytkom, kedy viac ľudí zomrelo ako sa narodilo.

Vplyvom obmedzenia pracovných príležitostí a dostupnosťou bytov v mestách nútila ľudí migrovať za prácou, často aj so zmenou trvalého bydliska.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce Lom nad Rimavicou v období rokov 2001 – 2020

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality	Index star-nutia	Priemerný vek
	Spolu	Vekové skupiny					
		Predproduktívny	Produktívny	Poproduktívny			
2001	327	58	187	82	70,73	141,38	42,18
%	100,00	17,74	57,19	25,08			
2011	293	33	188	72	45,83	218,18	44,37
%	100,00	11,26	64,16	24,57			
2020	240	19	164	57	33,33	300,00	48,04
%	100,00	7,92	68,33	23,75			

Zdroj: ŠÚ SR

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva obce Lom nad Rimavicou môžeme konštatovať, že prirodzený úbytok, záporné migračné saldo a intenzita populačného starnutia sa budú prehlbovať. Postupne sa znižuje zložka obyvateľov predproduktívneho veku na úkor nárastu obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku. Priemerný vek obyvateľov v roku 2001 bol 42,18 rokov, v roku 2020 to bolo 48,04. Index vitality sa pohyboval pod hodnotou 100 bodov, čo dlhodobo zaradilo obyvateľstvo medzi regresívnu (ubúdajúcu) populáciu.

Náboženské a národnostné zloženie obyvateľstva, vzdelanostná štruktúra

(údaje sú zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011)

Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlásilo 264 obyvateľov (89,80 %). Bez vyznania si udáva 3,74 %. Ostatné náboženstvá sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1 %.

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Lom nad Rimavicou 283 obyvateľov slovenskej národnosti (96,26 %), 1,02 % tvorili obyvatelia poľskej národnosti. Nezistených ohľadne národnosti bolo 2,38 %. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1 %.

Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 27,21 %, učňovské a stredné bez maturity 28,91 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné školy s maturitou má ukončených 20,07 % a vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 7,82 % obyvateľstva. Bez školského vzdelania je 11,90 % obyvateľov, nezistení 1,70 %.

Požiadavky na riešenie:

Z hľadiska „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013) vypracovanej Prognostickým ústavom SAV je toto obdobie charakteristické procesom starnutia a populačný vývoj je typický zmenou reprodukčného procesu. Okrem nevyváženosti vekovej štruktúry súvisia s negatívnym demografickým vývojom nasledujúce faktory: pokles reprodukcie, vysoké zastúpenie osôb nad 65 rokov, vysoká nezamestnanosť, sociálna neistota a výrazná migrácia.

Najzávažnejším problémom celého populačného vývoja je proces starnutia populácie, pričom prirodzený prírastok každoročne klesá.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035/2040 v obci Lom nad Rimavicou sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035 / 2040

rok	2011/2020	2025	2030	2035/2040
Lom nad Rimavicou	293/240	252	265	278/290

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Brezno („Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“, Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013):

Okres Brezno:

2015	63 187 obyvateľov
2020	62 145 obyvateľov
2025	60 785 obyvateľov
2030	59 377 obyvateľov
2035	57 898 obyvateľov

Zmena 2015 – 2035 abs = 5 289 obyvateľov (- 0,42 %).**Ekonomická aktivita**

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 294 obyvateľov obce tvorilo 131 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 44,55 % z celkového počtu obyvateľov (okres Brezno 48,14 %). Ženy ekonomicky aktívne tvorili 39,70 %. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 25 osôb. Do zamestnania dochádzalo 97 obyvateľov mesta. Najviac ľudí pracovalo v oblasti vzdelávania (19 osôb), nasledovalo odvetvie lesníctva a ťažby dreva (13 osôb) a zdravotníctvo (8 osôb).

V obci je / bolo v súčasnosti vytvorených cca 30 prac. príležitostí.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Lom nad Rimavicou	294	131	44,55	25	19,08

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Obec Lom nad Rimavicou sa nachádza v regióne s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, kde je ponuka práce hlavne v krajskom meste Banská Bystrica, prevažne vo verejnom sektore a u menších podnikateľov - zamestnávateľov. Podľa PRO z r. 2018 veľa obyvateľov dochádza za prácou mimo región,

v týždňových aj mesačných intervaloch a to hlavne do zahraničia. Počet nezamestnaných aj dlhodobu nezamestnaných bol v roku 2006 v počte 9, obec eviduje dvoch občanov v hmotnej núdzi a jedného nezamestnaného pred dôchodkom. Aktuálne obec zamestnáva na aktívnych prácach štyroch uchádzačov o zamestnanie.

Dôvody takejto miery nezamestnanosti môžeme vidieť vo viacerých príčinách.

V prvom rade je to zrušenie a zlikvidovanie viacerých podnikov ľahkého priemyslu, ktoré mali v regióne svoju tradíciu a zamestnávali značný počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Okrem zamestnávania tieto podniky zároveň pripravovali na svoje profesie množstvo mladých ľudí v rámci učňovského a stredného odborného školstva. Ľudia, dnes už v strednom veku, vyškolení pre tieto tradičné profesie a remeslá, dnes v tomto regióne nenachádzajú svoje uplatnenie.

V nemalej miere ďalšou možnou príčinou vysokej miery nezamestnanosti je aj malé zastúpenie obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním. Títo obyvatelia by vedeli a mali schopnosti rozvinúť v regióne malé a stredné podnikanie, prípadne priťahnúť zaujímavého investora pre rozvoj ľahkého priemyslu. V obci je práve opačný trend, kedy obyvatelia regiónu s vysokoškolským vzdelaním sú nútení odchádzať a nájsť si svoje uplatnenie v iných častiach Slovenska a v zahraničí.

V neposlednom rade je potrebné poukázať aj na ďalšiu možnú príčinu vysokej miery nezamestnanosti, a tou je nízka kúpyschopnosť obyvateľov obce aj celého mikroregiónu a regiónu. Tá má za následok likvidáciu viacerých drobných podnikateľov, ktorí zabezpečujú predovšetkým predaj poľnohospodárskej produkcie, drobné služby občianskej vybavenosti, opravárenské a drobné stavebné činnosti a podobne, ktoré sa vyskytujú zriedkavo. V záujme poskytovania nízkych cien a

prispôsobenia sa kúpyschopnosti obyvateľov títo nemôžu vytvoriť ďalšie pracovné miesta a počítať s rozvojom vlastnej firmy. Uvedené hlavné príčiny sú dlhodobé a ani vďaka aktívnej politike trhu práce nie sú uspokojivo minimalizované.

Požiadavky na riešenie:

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ okres Brezno sa zaradí medzi okresy Slovenska s najväčšou zmenou počtu obyvateľov za obdobie 2012 – 2035 s najvyšším celkovým úbytkom obyvateľstva. Z hľadiska vekového zloženia patrí medzi okresy s najmenším prírastkom priemerného veku obyvateľstva do roku 2035.

Vzhľadom na polohový faktor predpokladám nárast pracovných príležitostí v obci na 60.

H. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Stavebne a urbanisticky tvorí k.ú. aglomeráciu obec a oddelené časti - rozptýlené lazničke osídlenie: Banský Grúň, Drábsko, Otília, Plešková, Dolina, Chlipňačka, Javorina a Polianka.

Potočná dedina leží na hrebeni – rozvodnice troch tokov a je rozvinutá pozdĺž Rimavice a miestnych ciest.

Obci dominuje obytná zástavba RD pretkaná funkčnými plochami a budovami OV a verejnej zelene. Prirodzené centrum je vyformované v najvyššom mieste obce, na okraji k.ú Sihla. Je tvorené areálom bývalej ZŠ, MŠ a zdravotného strediska, ďalej obchodom, r.k. kostolom a farským úradom, obecným domom a obecným úradom s poštou. Súčasťou sú oba cintoríny a dva bytové domy. Mimo obec je kaštieľ, ktorý slúžil ako podniková zotavovňa s cintorín. V obci sú drobné prevádzky živnostníkov v službách obyvateľstvu.

Požiadavky na riešenie

- rešpektovať založenú urbanistickú štruktúru obce a návrh zástavby mimo zastavané územie obce riešiť tak, aby boli vytvorené priestorové a funkčné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla,
- prioritne využiť zastavané územie obce,
- rozvíjať súčasný priestorový a urbanistický pôdorys obce,
- zamerať sa na skvalitnenie existujúcej stavebnej a funkčnej štruktúry,
- dotvoriť kompozíciu zástavby obce novými plochami na bývanie, CR,
- vylepšiť nevhodne sa uplatňujúce funkčné a priestorové závady,
- vytvoriť podmienky na revitalizáciu centrálnej časti obce,
- zdôrazniť kompozičné a priestorové väzby na prírodné hodnoty v území, hlavne na rekreačné a vidiecke chalupárske priestory,
- posúdiť a navrhnúť podmienky pre zachovanie kvalitného celkového obrazu obce a to z hľadiska vnútorného pohybu v obci, z hľadiska atraktivity prostredia a možnosti orientácie v ňom, ďalej z hľadiska pôsobenia obce na vonkajšieho pozorovateľa a jeho zapojenia sa do krajinného obrazu,
- pri riešení urbanistickej kompozície obce zohľadniť najmä prvky sídla a krajiny, akými sú napríklad: reliéf terénu, štruktúra a kompozícia prírodného priestoru, vonkajší obraz sídla, panoramatické pohľady, štruktúra a kompozícia sídla, dominanty sídla, farebnosť sídla, pôdorys sídla, parcelácia, verejné priestory, ulice, ako aj prírodné prvky v sídle,
- v návrhu urbanistickej kompozície obce posúdiť pripravované rekreačné zóny,
- navrhnúť priestorové zásady a regulatívy pôdorysného a výškového usporiadania zástavby tak, aby boli rešpektované kompozične významné urbanistické, krajinárske a architektonické celky,
- zachovať hmotnú štruktúru obce, hodnotné súbory stavieb, ktoré tvoria niektoré domy a chaty,
- zachovať ráz okolitej krajiny a mimoriadne hodnotné priestory na hrebeňoch a okolo tokov,
- lazničke osídlenie a chaty v krajine ponechať bez oplotenia s dôrazom na ochranu krajiny.

I. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V návrhu rešpektovať podmienky ochrany kultúrneho a historického dedičstva. S dôrazom na ochranu územia objektov zapísaných v ústrednom zozname pamiatkového fondu i archeologických lokalít nachádzajúcich sa na území mesta.

V návrhu ÚPN obce uvažovať s prestavbou zanedbaných a neudržiavaných plôch. Asanácie navrhovať len v nevyhnutnom rozsahu a v dôsledku kolízie objektov s navrhovanými

verejnoprospešnými stavbami. Obnovu, prestavbu a asanáciu v obce definovať na základe koncepcie rozvojových potrieb.

Požiadavky na riešenie

- vytvoriť podmienky pre zachovanie kultúrneho a historického dedičstva s dôrazom na ochranu území jadra obce,
- posúdiť a navrhnúť obnovu a prestavbu v súčasnosti nevhodne využívaných a nevyužívaných objektov a plôch s cieľom zvýšenia kvality prostredia,
- vytvoriť podmienky pre kvalitné napojenie územia na zariadenia technickej a dopravnej infraštruktúry,
- počítat' s obnovou bezprostredného okolia nehnuteľných pamiatok zapísaných ÚZPF s dôrazom na ich prezentáciu návštevníkom.

J. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia

J / 1. Doprava

Katastrálne územie obce Lom nad Rimavicou – pozostáva z viacerých odčlenených častí. Na nadradenú komunikačnú sieť Banskobystrického kraja sa napája cestou II/529, cestou III/2724 a ďalšou sieťou - systémom účelových ciest pre lazničné osídlenie a hospodárske účely. V Hriňovej sa cesta II/529 napája na cestu II/526, ktorá sa:

- južne napája v obci Kriváň na úsek rýchlostnej cesty R2 – Kriváň – Zvolenská Slatina,
- severne v meste Brezno na cestu I/66 - ide o ťažiskovú dopravnú os Z-V Stredoslovenskej oblasti, ktorá nadväzuje na ťah R1 z Bratislavy cez Trnavu – Nitru – Zvolen – Banskú Bystricu.

Železničná doprava nie je v obci zastúpená. V katastri obce sa nenachádza žiadne civilné letisko, ani osobitné letisko.

Územím katastra sú vedené značené turistické trasy, chodníky a cyklotrasy a cestičky. Je vytvorený náučný chodník „Spojnica prameňov Ipl'a a Rimavice“.

Požiadavky na riešenie:

- návrh dopravnej siete územia riešiť zmysle vyváženého rozvoja všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľné a šetriace životné prostredie (verejná osobná a nemotorová doprava),
- riešiť skvalitnenie systému miestnych obslužných a účelových ciest, rekonštruovať a kategorizovať miestnu cestnú sieť v zmysle novej STN 73 6110, organizáciu dopravy podriaďovať jej funkčnému triedeniu,
- navrhnúť dopravné sprístupnenie navrhovaných rozvojových funkčných plôch vo väzbe na cestný systém regionálnych ciest a miestnych ciest, pričom dodržať STN 73 6110 a ďalšie súvisiace normy a vyhlášky,
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. a III. triedy; v zmysle STN 73 6110, mimo zastavané územie rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zmysle STN 73 6101,
- mimo zastavané územie označiť a rešpektovať ochranné pásma vyššie uvedených ciest v zmysle zákona 135/1961 Zb. a vyhlášky č. 35/1984 Zb.,
- umiestnenie plôch bývania (resp. ubytovania) v pásme s prekročenou prípustnou hodnotou hluku, infrazvuku a vibrácií je nevhodné; V prípade potreby navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazať investorov na vykonanie potrebných (napríklad protihlukových) opatrení tak, aby zabezpečili dodržanie prípustných hodnôt hluku, infrazvuku a vibrácií podľa vyhlášky MZ SR,
- riešiť v zmysle STN 73 6110 slepo ukončené miestne cesty bez možnosti zaokruhovania, vzhľadom na zložitú konfiguráciu terénu, kde takáto miestna cesta musí byť vybavená výhybňami s dĺžkovým obmedzením 80-100 m,
- odstrániť bodové a líniové závady podľa spracovaných Prieskumov a rozborov,
- navrhnúť prestavbu siete miestnych obslužných ciest na šírku vozovky v zmysle STN 73 6110, s odstránením dopravných závad,
- dopravné napojenia novo navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, systémom obslužných ciest a ich následným napojením na cesty a miestne cesty

- vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a TP,
- vyznačiť pešiu dostupnosť zastávok autobusovej dopravy,
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110,
- navrhnuť dobudovanie systému pešej a cyklistickej dopravy v zastavanom území i mimo neho a vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu, jej šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110,
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov; Postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej uznesením vlády SR č. 223/2013,
- navrhnuť dobudovanie chodníkov pozdĺž ciest prechádzajúcich zastavaným územím obce,
- pri riešení dopravných závad, parkovacích plôch a rekonštrukcie chodníkov postupovať v súlade s platnými ustanoveniami cestného a stavebného zákona,
- riešiť úpravy nevyhovujúcich MC v primeranom rozsahu vo funkčnej triede C3 v kategóriách MO a MOK,
- riešiť bezpečný pohyb chodcov pri MC a samostatne trasované pešie prepojenia,
- riešiť a navrhnuť v ÚPN-O značené cyklotrasy po lesných cestách,
- rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené vo vyhláske č. 532/2002 Z. z..

J / 2. Technické vybavenie

Zásobovanie pitnou vodou

Pitná voda je dodávaná z verejného, skupinového vodovodu Veolia, ktorý prevádzkuje SVPS BB. Služi obciam Lom nad Rimavicou a Drábsko. Vodné zdroje:

I. tlakové pásmo – pramene: Vrchlom č.1 (1 037 m n.m.) a Vrchlom č.2 (1 031 m n.m.)

cez sútokovú pramennú záhytku $Q = 2,48$ l/s (0,36 – 4,6) je voda gravitačne dopravovaná do VDJ Roveň 150 m^3 ďalej gravitačne do rozvodného potrubia DN 100 k OcÚ, kde je rozhranie tlakových pásiem. Podľa stavu vodných zdrojov VDJ Skalník je voda k nemu dotláčaná cez ČS Vrchlom (1 010,91 m n.m.) a rozvodné potrubie.

II. tlakové pásmo – pramene: Skalník – $Q = 1,41$ l/s (0,17 – 2,65), Koliesko – $Q = 0,25$ l/s a Farárová studnička – $Q = 1,65$ l/s (0,3 – 3,0) cez ČS (981 m n.m.) je voda vytláčaná potrubím do VDJ Skalník 150 m^3 s max. hladinou 1 037 m n.m. a min. 1 034 m n.m. a odtiaľ gravitačne potrubím DN 125 – 100 do obce LnR (po k OcÚ, kde je rozhranie tlakových pásiem) a do obce Drábsko.

Obe sústavy vodných zdrojov sú nespoľahlivé, občas nedostatočnej kapacity.

Zdroje pre VDJ Skalník a oba VDJ sú lokalizované mimo k.ú. obce.

Rozvody sú liatina dimenzie DN125 mm, DN100 mm a DN63 mm.

Hygienická nezávadnosť - dezinfekcia pitnej vody je v súčasnosti zabezpečená vybudovaným novým automatickým chlôvaním vody na prítoku do vodojemov a to cez osadené dávkovacie čerpadlo prepojené priamo na jestvujúce výtlačné potrubie. Vodojemy sú v rámci hygienického ochranného pásma oplotené.

Systém je po dobudovaní vodných zdrojov vyhovujúci aj do budúcnosti.

Odpadové vody

Odpadové vody z územia obce sa odvádzajú a zneškodňujú oddelene a to dvojakým spôsobom podľa ich pôvodu:

- dažďové vody z celého intravilánu obce odvádzajú miestne potoky,
- splašky z domácností sú akumulované v prídomových septikoch a žumpách, kde vyhnívajú a po čase sa vyvážajú na ČOV.

Obec, jej k.ú. zasahuje do OP vodných zdrojov a CHVO Muránska planina.

Systém likvidácie splaškových odpadových vôd v obci je nevyhovujúci. Chýba kanalizačná sieť aj čistička odpadových vôd. Splašky z nehnuteľností sú odvádzané spravidla do zastaralých septikov a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia.

Na PD splaškovej kanalizácie (prevažne gravitačnej s dvoma tlakovými úsekmi s ČS) a ČOV

bolo vydané v r. 2009 stavebné povolenie, ktoré však expirovalo. Obec pripravuje jeho obnovenie.

Požiadavky na riešenie:

- stanoviť potrebu pitnej vody (Q_p a Q_m) pre existujúcu aj navrhovanú zástavbu v zmysle Vyhl. MZP SR č. 684/2006 Z.z. z 14.11.2006,
- premietnuť aktuálnu koncepciu vodovodnej siete, pripravovaného odkanalizovania a čistenia odpadových vôd pre súčasný stav a navrhovaný rozvoj obce,
- zbilancovať potrebu vody pre navrhovaný rozvoj obce (vrátane potreby vody na hasenie požiarov) a navrhnuť prípadné doplnenie zdrojov vody,
- navrhnuť funkčný systém odvádzania dažďových vôd z povrchových odtokov a zo spevnených plôch v zastavanom území obce, vrátane odstránenia existujúcich závad, pričom riešiť zaradenie sedimentačných nádrží a lapačov olejov na likvidovanie znečistenia zaolejovaných splachov z ciest a parkovísk,
- požadovať, aby do vybudovania verejnej kanalizácie v obci bola zabezpečená akumulácia produkovaných splaškových odpadových vôd z RD, BD a objektov občianskeho vybavenia vo vodotesných žumpách a zneškodňovanie žumpových vôd bolo v súlade

platnou legislatívou zabezpečené vývozom do čistiarny odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd,

- v rámci odvádzania dažďových vôd navrhnuť a zrealizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 13 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z. z. podľa § 9, t. j. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok,
- rešpektovať ochranné pásma vodných zdrojov zasahujúce do k.ú. obce a podmienky ochrany CHVO Muránska planina,
- rešpektovať a zdokumentovať ochranné pásma vodovodných a kanalizačných potrubí,
- navrhnuť systém odkanalizovania v rekreačných lokalitách a chatových osadách.

Vodné toky

Povrchové vody sú odvodňované potokom Rimavica s prítokmi. Povrchové vody atmosférického pôvodu z terénu, zo striech, dvorov, ciest a terénu odtiekajú vedľa ciest do prícestných rigolov a potoka Rimavica, ktorý je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky a ktorý je v správe SVP, š.p. OZ Banská Bystrica. V intraviláne je pomiestne upravovaný.

Okraje k.ú. tvoria rozvodnice vodárenských tokov Rimavica, Klenovská Rimava, Kamenistý potok, Čierny Hron, Slatina a Ipeľ. K.ú. je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Muránska planina.

Pre predmetnú geografickú oblasť neboli vypracované Mapy povodňového ohrozenia (MPO) a Mapy povodňového rizika (MPR) v súlade s § 6 a § 7 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, ktoré slúžia ako podklad pre posudzovanie návrhov umiestnenia stavieb v záplavovom území.

Požiadavky na riešenie:

- V súlade s plánmi manažmentu povodí vytvárať územnotechnické predpoklady na:
 - ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení,
 - úpravu odtokových pomerov, ktoré spomalia odtok vôd do vodných tokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia,
 - úpravu vodných tokov, ich nevyhnutnú opravu a údržbu, prípadne ich revitalizáciu,
 - výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd,
 - zadržiavanie dažďových zrážok v urbanizovanom prostredí,
 - spriechnodenie migračných bariér, laterálny vývoj korýt.

Ďalej:

- vytvárať systémy zadržovania dažďových vôd a zamedzenia zhoršenia ich kvality v recipiente (zákon č. 364/2001 Z.z.),
-

- opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok (§ 9 MV SR č. 269/2010 Z.z.),
- rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- pri návrhoch umiestňovania stavieb ponechať pre výkon správy vodných tokov v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov voľný manipulačný pás v šírke 10 m, pozdĺž ostatných vodných tokov šírky 5,0 m.

Zásobovanie elektrickou energiou, plynom, teplom a zabezpečenie telekomunikačných sietí

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkami z primárneho VN vedenia č.642 Brezno - Hnúšťa, kde sú umiestnené ES 110/22 kVA. Na uvedenú linku je pripojených 4 + 2 ks transformovní (posledné dve sú mimo k.ú.).

Vedenia sú zakreslené, vrátane ochranných pásiem obojstranne 10 m od krajných vodičov, zaberaajúcich pásy územia v šírke 21 m. Sú trvalým bremenom ako verejnoprospešné objektov na pozemkoch vlastníkov.

Dodávku elektriny obci, lazníckemu osídleniu a chatovým osadám zabezpečujú distribučné trafostanice (DTS) v sústave 22/380/320 v počte 4 DTS pre maloodber. Dve TS, mimo k.ú. obce obsluhujú budovy v k.ú. Lom n/Rimavicou.

Stav siete v súčasnosti je vyhovujúci a pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo pri dodržaní predpísaných parametrov elektroenergetickej siete. V súčasnosti nie je zo strany SSD plánovaná žiadna rekonštrukcia el. vedení v k.ú. obce.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie obce je svietidlami výložníkového typu LED. Upevnenie svietidiel je na stĺpoch elektrickej rozvodnej siete NN, vrátane napájacieho vedenia. Počet svietidiel postačuje. Osvetlenie ciest a verejného priestranstva je dostatočné. Neosvetlených kritických bodov, alebo miest v obci niet. Ovládanie osvetlenia je centrálné, časovým spínačom.

Telekomunikácie

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra –Slovak Telecomu v primárnej oblasti 048 Brezno. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov a TV signálom. V obci je zemné a vzdušné dátové vedenie pre TV a telefón Telekomu. Mikrovlnné šírenie dát zabezpečuje i fy Zeman.

Trasy podzemných vedení ST obchádzajú obec. Nad obcou sú 2 vykryvače - ST a Orange.

Požiadavky na riešenie:

- riešiť zásobovanie elektrickou energiou pre navrhovaný rozvoj obce v rozsahu metodiky spracovania ÚPN-O,
- prípojky vysokého napätia na trafostanice ako aj rozvody nízkeho napätia v zastavanej časti riešiť ako zemné káblové,
- trafostanice riešiť ako kioskové do výkonu 630 kVA,
- jestvujúce trafostanice (resp. v prípade potreby zariadenia ďalšej TS) rešpektovať a prípadne umiestniť na verejne prístupné miesta čo najbližšie do centra predpokladaných odberov (miesto osadenia TS musí spĺňať podmienku pre maximálne dĺžky NN vývodov z trafostaníc cca 350 m),
- pri riešení územného plánu, hlavne pri návrhu nových stavebných objektov (napr. rodinných domov) je nutné rešpektovať ochranné pásma existujúcich el. vedení a zariadení podľa zák. č. 251/2012 Z. z. §43 resp. riešiť prekládku,
- do textovej správy uviesť, že pri rekonštrukcii alebo návrhu nových 22 kV elektrických vedení bude ich realizácia podmienená osadením zábran proti dosadaniu vtáctva na stĺpy vedenia,
- preveriť možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie (biomasa), tepelné čerpadlá
- vytvoriť podmienky pre rozvoj telekomunikačnej a informačnej siete,
- zdokumentovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich energetických a telekomunikačných sietí a pri ich návrhu premietnuť príslušné, zákonom, resp. normou stanovené ochranné pásma.

K. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Ochrana prírody a tvorba krajiny

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa územie katastra nachádza mimo chránených území európskeho alebo národného významu.

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 170/2021, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, ktorých plochy sú zachytené v grafickej prílohe v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

Podľa aktualizovaného Generelu nadregionálneho ÚSES SR východným okrajom územia prebieha terestrický biokoridor nadregionálneho významu. Podľa Národnej ekologickej siete – NECONET leží územie na južnom okraji západokarpatského biosférického jadrového územia, do južného okraja katastra zasahuje územie rozvoja prírodných prvkov s funkciou štruktúrneho prvku ekologického koridoru, ktoré je v území prepojené dvoma terestrickými ekologickými koridormi národného významu s ďalšími prvkami mimo územia katastra. Regionálny ÚSES neuvádza regionálne prvky. Charakter miestneho biokoridoru majú hlavné osi lokalít 1. a 2., miestnych biocentier majú plochy lokalít 3., 11., 12 a 13., ostatné plochy majú charakter interakčných prvkov a genofondových plôch.

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky:

1. *Rimavica s prítokmi.* Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. V území sa vyskytujú biotopy Br6, Kr8, Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.3, Ls1.4.

2. *Potok Zálomka s prítokmi.* Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. V území sa vyskytujú biotopy Br6, Kr8, Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Ra3, Pr2, Ls1.4.

3. *Pavlačka.* Komplex travinno-bylinných a drevinových porastov na ploche svahov údolia Rimavice v časti pod obcou. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Lk3, Lk5, Lk6, Ra3.

4. *Výrobiská – Nižné pasienky – Bány – Komandova lúka.* Komplex poloprirodzených travinno-bylinných spoločenstiev s rôznym stupňom obhospodarovania. V spoločenstvách prevažujú živné a vlhkomilné druhy. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Lk3, Lk5, Lk6.

5. *Klinková – Lomovská dolina – Chlipniacky – Bulanská.* Drevinové porasty a porasty charakteru lesa v mozaike s prevažujúcimi travinno-bylinnými spoločenstvami na svahoch údolia potoka Zálomka. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Tr8, Lk3, Lk5, Lk6, Ls1.4.

6. *Nižná Pliešková.* Komplex prirodzených travinno-bylinných porastov v okolí tradičného osídlenia. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Tr1, Lk1, Lk3.

7. *Uhliarska dolina – Doboška.* Komplex prirodzených travinno-bylinných porastov v okolí tradičného osídlenia. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Tr1, Lk1, Lk3.

8. *Horný mlyn.* Komplex prirodzených travinno-bylinných porastov v okolí tradičného osídlenia. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Tr1, Lk1, Lk3.

9. *Uhliarka.* Komplex prirodzených travinno-bylinných porastov v okolí tradičného osídlenia. V území sa vyskytujú biotopy Tr7, Tr1, Lk1, Lk3.

10. *Čierťaž – Kamenského – Podmravnice.* Komplex rôznorodých lesných porastov s prevahou alebo významnou prímесou buka lesného. V území sa vyskytujú biotopy Ls5.1.

11. *Podmravnice – Komendová – Podchlipniacky.* Komplex rôznorodých lesných porastov s prevahou alebo významnou prímесou buka lesného. V území sa vyskytujú biotopy Ls5.1.

12. *Ráztoka.* Komplex rôznorodých lesných porastov s prevahou alebo významnou prímесou buka lesného na svahoch časti údolia Rimavice. V území sa vyskytujú biotopy Ls4, Ls5.1.

13. *Javorina – Medvedí vršok.* Jednotlivé porasty ochranných lesov s prirodzeným

drevinovým zložením v komplexe druhotných lesov. V území sa vyskytujú biotopy Ls5.1.

Vzhľadom k tomu, že kataster predstavuje v zmysle vyššie uvedených analýz veľmi hodnotné územie, na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity netreba vytvárať zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej krajiny.

Celkovo treba v území dodržiavať obmedzenia v najnižšom prvom stupni ochrany, v ktorom sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

S cieľom udržania ekologickej stability územia a zabezpečenia zvýšenia biodiverzity je v Územnom pláne obce potrebné :

- premietnuť a navrhnuť dotvorenie regionálneho územného systému ekologickej stability a premietnuť prvky miestneho územného systému ekologickej stability vymedzené krajinnoekologickým plánom obce,
- rešpektovať územia ochrany prírody, územia NATURA 2000, územia ÚSES, biotopy európskeho a národného významu,
- pri spracovaní ÚPN navrhovať funkčné plochy v riešenom území tak, aby nezasahovali alebo v čo najväčšej miere bol minimalizovaný plošný záber záujmových území ochrany prírody, predovšetkým minimalizovať umiestňovanie nových rozvojových plôch do územia CHVÚ Poľana,
- do textovej a grafickej časti okrem návrhu kostry MÚSES premietnuť navrhované opatrenia a riešenia z textovej časti krajinnoekologického plánu,
- zachovať prírodnú brehovú vegetáciu pozdĺž vodných tokov pretekajúcich katastrálnym územím obce,
- vhodným spôsobom usmerňovať rekreačné aktivity na významných lesných lokalitách, zabráňovať neusmernennej výstavbe chat a rozširovania chatových oblastí na úkor biologicky významných lokalít,
- zamedziť výstavbe, či výsadbe oplotení okolo rekreačných chat a obydlií v krajine,
- v území dodržiavať obmedzenia v najnižšom prvom stupni ochrany, v ktorom sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- navrhnuť opatrenia na udržiavanie prirodzených pasienkov v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy,
- navrhnuť opatrenia na zabezpečenie postupného prebudovania nepôvodných, neprirodzených monokultúrnych porastov na pestrejšie, rôznorodejšie najmä v oblasti lesného hospodárstva a využívania plôch drevín charakteru lesných porastov,
- navrhnuť opatrenia na zdržanie dažďových vôd na k.ú. obce a minimalizovať tak riziko ohrozenia záplav a prívalových vôd v území (napr. formou retenčných hrádzok na vodných tokoch nad intravilánmi obce),
- v rámci návrhu odvádzania dažďových vôd navrhnuť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- navrhnuť protipovodňové opatrenia vodných tokov pretekajúcich územím obce na protipovodňovú ochranu pred prietokom Q_{100} ročných veľkých vôd, úpravy vodných tokov v zastavanom území na Q_{100} riešiť ekologicky vhodným spôsobom,
- rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7 /2010 Z.z. o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- v prípade návrhu zástavby na území s výskytom stredného radónového rizika navrhnuť opatrenia na zamedzenie negatívneho vplyvu žiarenia z prírodného prostredia na zdravie obyvateľov,
- šírenia invazívnych nepôvodných rastlín, v zmysle nového zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invazívnych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a povinnosť vlastníka alebo správcu pozemku odstraňovať invázne nepôvodné druhy podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky

- a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov.

Všeobecné požiadavky podľa zákonov o vodných tokoch v ÚPN obce:

- limitovať výstavbu v inundačnom území (zákon č. 7/2010 Z.z.),
- ponechať pozdĺž vodných tokov 10 a 5 m voľný manipulačný pás pozemku (zákon č. 364/2004 Z.z.),
- prijať opatrenia na zadržanie dažďových vody a zamedziť zhoršenie ich kvality v recipiente (zákon č. 364/2001 Z.z.),
- prijať opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok (§ 9 MV SR č. 269/2010 Z.z.).

Ďalšie požiadavky na riešenie:

- navrhnuť funkčné a priestorové usporiadanie územia obce tak, aby bol zabezpečený súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o ŽP, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt
- ďalší územný rozvoj obce orientovať na zlepšenie kvality sociálneho a rekreačného prostredia, na rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie, dopravnej a verejnej technickej infraštruktúry a ekonomickej základne, navrhnuť styčné body v sídelnej a rekreačnej delbe práce s ostatnými obcami a strediskami CR, zdokumentovať sídelný a rekreačný potenciál obce a navrhnuť jeho využitie a rozvoj z hľadiska potrieb obce ale aj z hľadiska väzieb na zázemie obce,
- posilniť úlohu rekreačnej obce a východiskového bodu na turistické a cykloturistické trasy,
- pre funkčné plochy, na ktorých sa umožňuje výstavba stavieb určených na užívanie verejnosťou, zaradiť do záväznej časti regulatív rešpektovania všeobecne technických požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.
- navrhnuť územia určené na prestavbu a rekonštrukciu, príp. na asanáciu,
- navrhnuť plochy pre nové športovo rekreačné funkcie.

Požiadavky na ochranu ložísk nerastov

V k. ú. sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia, resp. prieskumné územia (www.geology.sk).

Väčšina k.ú. je podľa ÚPN-VÚC BBSK súčasťou oblasti v ktorej nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum a ropu a horľavý zemný plyn.

Požiadavky na Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Dokument „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ navrhuje súbor adaptačných opatrení, ktoré vedú aspoň k čiastkovému riešeniu problému zmeny klímy.

(Metodické usmernenie MDVRR SR č.16281/2017/B630-SV/33859, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 zo dňa 26.03.2014 k „Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“).

Zpracovať a premietnuť :

- Opatrenia voči častejším intenzívnejším vlnám horúčav :
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach,
 - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienením transparentných výplní otvorov,
 - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam.
 - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov, cyklistov v meste,
 - zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu silného vetra a víchric :
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,

- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti vodnej erózii, napríklad výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných brán.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha :
 - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok :
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinskej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,
 - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach,
 - zabezpečiť budovanie a udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou,
 - usmernenie, resp. zvýšenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení
 - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy

Kultúrne dedičstvo

V obci sa zachovali stopy ľudovej architektúry a technických pamiatok. Časť z nich je zapísaná do ÚZPF SR ako NKP:

- Maštal', č. ÚZPF 1463 – murovaná-kamenná konštrukcia, tvorí jeden celok s Ľudovým domom a stodolou - zrubový objekt obdĺžnikového pôdorysu, reprezentujúci ľudové staviteľstvo,
- Stodola, č. ÚZPF 1463 – zrubová konštrukcia obdĺžnikového pôdorysu,
- Ľudový dom, č. ÚZPF 1463 – zrubová konštrukcia obdĺžnikového pôdorysu,
- Vyhňa kováčska, č. ÚZPF 3290 – zrubová konštrukcia.

Do zoznamu Pamätihodnosti obce možno zaradiť:

- r.k. kostol Narodenia Panny Márie,
- r.k. fara,
- kaplnka sv. Anny stojí na mieste pôvodného dreveného kostola z roku 1799,
- obecný úrad a pošta,
- kaštieľ Forgáčovcov,
- skupiny zrubových domov a sýpok v obci a na lazoch,
- urbanistickú zástavbu v JV časti zastavaného územia.

Evidované archeologické nálezy a lokality - nie sú evidované, avšak sa predpokladajú náhodné.

Požiadavky na riešenie:

- rešpektovať a chrániť pamiatky zapísané v ÚZPF a náhodných archeologických nálezov a lokalít – ich zachovanie je vo verejnom záujme,
- zachovať urbanistickú štruktúru – typ potočnej radovej vidlicovej zástavby obce, rozvoľnenú zástavbu na lazoch,
- 21...) pôvodné zrubové domy s ich hospodárskymi stavbami, ako aj drobnú architektúru, vysokú zeleň, prirodzený tok Rimavice,
- pri prestavbe a a novej výstavbe RD rešpektovať historickú parceláciu, zastavovaciu čiaru, objem, max. výšku RD a sklon striech,
- ďalej zachovať: dominantu kostola, vidiecky charakter zástavby, typickú siluetu zástavby, panoramatické pohľady, historické výškové zónovanie, tvaroslovie, materiály,
- rešpektovať v zmysle novely zák. č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, ktorá nadobudla účinnosť dňom 01. 07. 2014, ustanovenie § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, kde je špecificky chránené tzv. „bezprostredné okolie" nehnuteľných kultúrnych pamiatok v okruhu 10 metrov od obvodového plášťa stavby, alebo od hranice pozemku, na ktorej sa nachádza.

Toto 10-metrové „bezprostredné okolie“ nehnuteľných kultúrnych pamiatok je potrebné vymedziť ako ochranné pásmo v územnoplánovacej dokumentácii, nakoľko v zmysle novelizovaného pamiatkového zákona v ňom nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky.

- navrhnúť a obnoviť súpis Pamätihodností obce - kultúrno-historické budovy, drobné stavby, sakrálnu architektúru a zrubové domy a sýpky nachádzajúce sa na území obce a jej k.ú. a riešiť úpravu ich okolia,
- rešpektovať, chrániť a udržiavať zachovalé hodnotné pôvodné súbory ľudovej architektúry.

L. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

Súčasťou k.ú. obce nie sú žiadne nadradené systémy dopravy a technickej infraštruktúry.

Okraja sa dotýka cesta II/529, ktorá je plánovaná rekonštrukcia. Na rekonštrukciu je plánovaná i cesta III/528012 v úseku Drábsko – Utekáč. Prechádza k.ú. obce.

M. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

Požiadavky na riešenie:

- záujmy civilnej ochrany riešiť v súlade s platnými právnymi predpismi - zákon č. 444/2006 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v platnom znení a vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Prípadné spracovanie samostatnej doložky civilnej ochrany obyvateľstva, bude obstarané v nadväznosti na spracovanie územného plánu,
- rešpektovať požiadavky orgánov civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a orgánov hygienickej služby zodpovedajúce platnej legislatíve a riešiť záujmy civilnej ochrany v rozsahu a podrobnosti legislatívy pre spracovanie ÚPN-O,
- navrhnúť opatrenia na ochranu pred povodňami,
- v územnom pláne je potrebné rešpektovať záujmy obrany štátu a zachovať všetky špecifické zariadenia obrannej infraštruktúry na území obce a rešpektovať ich priestorové požiadavky,
- z hľadiska požiarnej ochrany zabezpečiť ochranu obyvateľstva rešpektovaním všetkých, mierke spracovania územného plánu zodpovedajúcich, relevantných požiadaviek a podmienok ochrany pred požiarom a to najmä, návrhom komunikačného systému ciest, ktorý umožní rýchly prístup požiarnej techniky do všetkých častí sídla a návrhom napojenia územia na nevyhnutnú technickú infraštruktúru potrebnú pre zabezpečenie požiarnej ochrany.

N. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Priemet urbanistickej koncepcie do územia bude diferencovaný podľa jednotlivých charakteristík priestorov a ich urbanistických potenciálov. Navrhnuté riešenie má vytvoriť jednotný systém regulácie, ktorý umožní optimalizáciu funkčného využitia a priestorového usporiadania širokej škály území nachádzajúcich sa na území mesta (v priestorovo stabilizovaných územiach, v priestoroch s nevhodne usporiadanou štruktúrou, či nevhodnou funkčnou náplňou, v priestoroch s nevyužitým potenciálom, najmä v polohe významných kompozičných osí a uzlov, v rozvojových územiach). Dôraz treba kládať na dôsledné a efektívne využívanie disponibilných plôch s vysokou mierou územného potenciálu, daného najmä vzťahom k ťažiskovému verejnemu priestoru k dopravným systémom a technickému vybaveniu územia.

Požiadavky na riešenie:

- premietnuť do návrhu zámery, s ktorých realizáciou sa už začalo, prípadne je pre nevydané právoplatné povolenie,
- v územiach s nízkou intenzitou využitia, prípadne s neusporiadanou štruktúrou alebo nevhodnou funkčnou náplňou vytvoriť podmienky pre ich prestavbu s cieľom efektívnejšieho využívania a výraznejšieho zapojenia do priestorovej štruktúry mesta,
- rozvíjať základné póly rekreácie a cestovného ruchu,

- navrhnuť výstavbu cyklistických a turistických trás a náučných chodníkov,
- navrhnuť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia jednotlivých častí k.ú. obce formou stanovenia regulatívov využitia územia,
- rešpektovať ustanovenia Vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie,
- navrhnuť rozšírenie hranice zastavaného územia obce.

O. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

Domový a bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci Lom nad Rimavicou stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo spolu 135 domov, z toho:

- trvale obývaných 84 domov,
- neobývaných 49 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali z:

- 79 rodinných domov,
- 2 bytové domy,
- 1 iné budovy.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 2 zmena vlastníkov,
- 43 určený na rekreáciu,
- 1 uvoľnený na prestavbu,
- 3 nespôsobilé na bývanie.

Bytový fond tvorilo spolu 150 bytov, z ktorých bolo 98 obývaných:

- 19 vlastných bytov v bytových domoch,
- 72 bytov vo vlastných rodinných domoch,
- 1 obecný byt,
- 3 byty v iných budovách.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1980 – 2011

Rok sčítania	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	148	122	112	98
Prírastok bytov	- 26 - 10 - 14			
Počet bytov/1 000 obyv.	252,13	333,33	343,56	334,47
Okres Brezno	276,58	307,66	313,48	320,39
Banskobystrický kraj		321,42	329,02	336,99
SR		370,0	353,50	329,20

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Lom nad Rimavicou možno konštatovať, že počas obdobia rokov 1980 - 2011 dochádzalo k úbytku bytového fondu. Napriek tomu ukazovatele počtu bytov/1000 obyvateľov a obložnosti sú pre obec priaznivé, pohybujú sa nad okresným aj krajským priemerom.

Vývoj obložnosti (obyvatelia/ byt) v rokoch 1980 - 2011

Rok sčítania	1980	1991	2001	2011
Obec	3,97	3,00	2,91	2,99
Okres Brezno	3,62	3,25	3,19	3,12
Banskobystrický kraj		3,11	3,04	2,97
SR			2,83	3,03

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Priemerný vek rodinných domov je 38 rokov. Ako materiál nosných múrov boli u rodinných domoch v prevažnej miere použité tehly a tvárnice. Prevažne prevládajú domy s 3-mi obytnými miestnosťami (45) a 2-mi obytnými miestnosťami (26), s obytňou plochou 40-80 m² (66).

Obývané domy podľa obdobia výstavby (SODB 2011)

Obec	Do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a viac
Lom nad Rimavicou	17	58	1	2

Zdroj: ŠÚ SR

Z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že najviac domov bolo postavených po roku 1946. Obdobie výstavby bolo sústredené najmä na roky 1946 – 1990.

Požiadavky na riešenie:

- Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2035/2040 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 278/290 boli dosiahnuté nižšie priaznivé ukazovatele ako v roku 2011.
- Je potrebné dosiahnuť počet obyvateľov na jeden byt 2,80, to znamená, že na predpokladaný nárast obyvateľov o 38/50 do roku 2035/2040 (od roku 2020) je potrebných cca 13-15 nových bytových jednotiek (RD).

Občianske vybavenie, sociálna infraštruktúra a šport

Štruktúra a kapacity sociálneho i občianskeho vybavenia zodpovedajú v súčasnosti potrebe obyvateľov a kopíruje, čas keď obec plnila úlohu strediskovej obce. Zastúpenie kategórií sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti je riešenom území nasledovné:

Sociálna infraštruktúra

Školstvo a výchova

Obec v r. 2017 zrušila Materskú školu aj Základnú školu po ich vyradení zo siete škôl. Areál zahŕňa deväť triednu ZŠ s telocvičňou a jednotriednu MŠ. Potreby 7 +7 detí sú uspokojované v Brezne a Hriňovej.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Do r. 2017 sa v obci nachádzalo zdravotné stredisko. Zdravotnícku starostlivosť zabezpečuje nemocnica s poliklinikou v Brezne. Všeobecný lekár prvého kontaktu pre väčšinu obyvateľov obce a lekáreň sú v obci Čierny Balog. Zubný lekár a ďalšia odborná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v meste Brezno.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie pre seniorov s celodennou, alebo stálou starostlivosťou. Obec má však ambíciu zabezpečiť aspoň celodennú starostlivosť pre seniorov a vybudovať denný stacionár.

Kultúra, osвета a cirkev

Pre obyvateľov obce je v Obecnom dome k dispozícii kultúrna sála s pódium, malou kuchynkou a kapacitou 60 miest. Pre ďalšie kultúrne vyžitie občania využívajú podujatia v príľahlých obciach, prípadne v okresnom meste.

Obecná knižnica má do 1 000 ks knižných jednotiek.

V obci sú 3 cintoríny s domom nádeje s chladničkou. Celková výmera pozemkov vyhovuje. Chýbajú spevnené parkovacie miesta.

V obci sa nachádza r.k. kostol s farou. V obci a jej okolí je náučný chodník – „Od prameňa Rimavice ku prameňu Ipľa“.

Telovýchova a šport

Futbalové ihrisko v obci nie je. Telocvičňa je súčasťou bývalého areálu ZŠ. Tenisový kurt je v penzióne Vrchár. Za ďalšími športoviskami občania dochádzajú do Sihly a Brezna.

Občianska vybavenosť

Komerčná infraštruktúra

Maloobchod

V obci je predajňa potravín a rozličného tovaru.

Ubytovanie a stravovanie

V obci sa nachádza penzión Vrchár s kapacitou 36 lôžok s reštauráciou 40 stoličiek.

V štádiu prípravy je penzión Húska s kapacitou 24 lôžok.

V kaštieli bola podniková zotavovňa s kapacitou 40 lôžok. V súčasnosti sa budova nevyužíva.

Služby nevýrobné

V obci sa nenachádzajú.

Služby výrobné a opravárenské

V obci sa nenachádzajú.

Ostatná infraštruktúra – administratíva a verejná správa

Obecný úrad sídli spolu s Poštou v spoločnom objekte. Má 1+1 zamestnanca a vykonáva Matričný úrad.

V obci je Hasičská zbrojnica. Najbližšia hasičská stanica je v Brezne, kde je aj Obvodné odd. policajného zboru.

Požiadavky na riešenie:

- v súvislosti s rozvojom bývania, rekreácie a chalupárstva a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhnuť dobudovanie adekvátnych kapacít občianskeho a turistického vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- vytvoriť podmienky na revitalizáciu centrálnej časti obce,
- riešiť plochu pre športové aktivity.

Výroba

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje primárny sektor, u ktorého je predpoklad nárastu. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech poľnohospodárstva, lesohospodárstva, ale hlavne turizmu a CR.

Sústredená poľnohospodárska a lesohospodárska výroba nie je v obci zastúpená. Túto úlohu plnia 13-ti samostatne hospodáriaci roľníci (SHR) v obci a v rozptýlenom lazničkom osídlení (cca 60 ks HD).

Poľnohospodársku výrobu (chov hovädzieho dobytku a oviec) na k.ú. obce zabezpečujú SHR chovom v obci i voľným pasienkárstvom. Podľa kódu BPEJ uvedenú v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP sa v k. ú. obce medzi najkvalitnejšie pôdy radia pôdy s kódom BPEJ: 1060211/7, 1060241/7, 1060411/7, 1060415/7.

Dominantnú činnosť predstavuje **lesné hospodárstvo**. Lesy spadajú do LC Hriňová a Kriváň. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ktoré vlastní a spravujú Lesy SR, š.p.

a Pasienkového spoločenstva, pozemkového spoločenstva Lom n/Rimavicou. Časť z nich sú lesy chránené.

V k.ú. sa nenachádzajú žiadne **dobývacie priestory, chránené ložiskové územia, resp. prieskumné územia** (www.geology.sk).

Väčšina k.ú. je podľa ÚPN-VÚC BBSK súčasťou oblasti v ktorej nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum a ropu a horľavý zemný plyn.

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene.

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľajú viaceré podnikateľské subjekty pôsobiace na jej území.

Požiadavky na riešenie:

- vytvárať podmienky pre zlepšenie zamestnanosti obyvateľstva,
- prioritne rozvíjať drobné poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo,
- koordinovať záujmy rozvoja poľnohospodárskej výroby a požiadaviek na územný rozvoj a kvalitné obytné prostredie obyvateľov,
- riešiť rozvoj výrobných aktivít a služieb vytvorením ponuky nevyužitých objektov, pričom preveriť možnosti integrovaného riešenia výrobných služieb pre potreby obce,
- vyznačiť a rešpektovať v územnoplánovacej dokumentácii staré banské diela a štôly.
- neuvažovať s obnovou baníckej činnosti a ťažbou nerastných surovín.
- v riešení funkčnej štruktúry územia rešpektovať plánovanú kategóriu lesov – nový Program starostlivosti o les v procese vyhotovenia.

Rekreácia a CR

K.ú. obce je východiskom do Horehronského regiónu CR č. 14 (predtým oblasť cestovného ruchu Nízkotatranská 1. kat. a Poľanská - 2. kat.), medzinárodného významu. K.ú. obce je súčasťou OOCR Horehronie, združujúceho aktivity CR a turizmu. V centre a na konci obce sú plochy CR a turizmu. ICHR je zastúpená v obci a vo voľnej krajine.

V súčasnosti sa v obci nachádzajú dva penzióny, dominuje však individuálna rekreácia v podobe chalupníckej a chatovej rekreácie. Podľa SOBD z r. 2011 je 43 až 49 RD určených na rekreáciu, čo činí spolu cca 200 lôžok. Kaštieľ sa využíval do r. 1991 ako podniková zotavovňa s kapacitou cca 40 lôžok. V súčasnosti budova chátra. Ubytovanie na súkromí predstavuje cca 10 lôžok. Potenciál k.ú. obce je cca 300 lôžok.

Vypracovaná štúdia, konštatovala, že kvalita ovzdušia obce lepšia ako vo Vysokých Tatrách. Tento benefit však nie je využitý pre možnosť rozvoja klimatických pobytov.

Územím katastra sú vedené značené turistické trasy, chodníky a cyklotrasy a cestičky. Je vytvorený náučný chodník „Spojnica prameňov Ipľa a Rimavice“.

Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 500 osôb v lete a 100 v zime.

Požiadavky na riešenie:

- rozvíjať ho v súlade s ÚPN-VÚC BBSK ako horskú turistickú aglomeráciu - Lom nad Rimavicou - Sihla – Drábsko,
- navrhnuť a posilniť okrem bývania funkciu CR a rekreácie, ktorá zabezpečuje koncom týždňovú a celosezónnu rekreáciu pre okolité mestá,
- využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu,
- podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny,
- rozšíriť športovo – rekreačné funkcie v obci,
- zapojiť nové cyklocestičky na Ipeľskú cyklomagistrálu 009 (prameň Ipľa- Lučenec), navrhnuť športovo-rekreačné plochy a zariadenia, turistické a cykloturistické cesty a trasy, ktoré by sa mali týkať najmä rozvíjania nestatického cestovného ruchu, turistického a rekreačného využívania krajiny, pričom je potrebné rešpektovať prírodné hodnoty a ekologickú stabilitu krajiny, stopy remeselnej histórie obce viditeľné v krajine využívať výhradne len v súvislosti s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu – nepripustiť znehodnotenie rekreačného potenciálu obce novodobými aktivitami priemyslu, či baníctva.

Odpadové hospodárstvo

Hospodárenie s odpadmi v obci je riadené Programom odpadového hospodárstva. Funkčná skládka odpadov sa v obci nenachádza. Vývoz komunálneho odpadu zabezpečuje TSM Brezno v dvojtyždňových intervaloch na skládku TKO Ekológ v Brezne. V obci je zavedený separovaný zber papiera, tetrapakov, skla, plastov, elektroodpadov a pneumatík. Vývoz komodít realizuje tá istá firma. Odvoz odpadu je zabezpečovaný podľa ročného harmonogramu vývozu jednotlivých separovaných komodít. Obec nemá zriadenú kompostáreň. Pod obcou je skládka stavebného odpadu, ktorá je určená na rekultiváciu.

Kompostovisko a zberný dvor v obci nie je. Je prijatá koncepcia individ. kompostovania a pod OcÚ umiestnenie spoločného zberného dvora.

Požiadavky na riešenie:

- návrh odpadového hospodárstva v ÚPN obce spracovať v súlade s Programom odpadového hospodárstva kraja,
- v riešení vychádzať z VZN obce o nakladaní s komunálnym odpadom a zohľadniť opatrenia súvisiace so zavedením separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálneho odpadu,
- v riešení zohľadniť zámery smerujúce k výstavbe zariadení na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov,
- vytvoriť podmienky pre rekultiváciu a revitalizáciu vyčistených priestorov po likvidácii divokých skládok odpadu,
- posúdiť a navrhnuť podmienky pre vybudovanie nového zberného dvora so separačnými linkami a plochu pre umiestnenie kontajnerov na zber vyseparovaných zložiek komunálnych odpadov.

P. Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V území neboli zistené prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine. V predmetnom území je zaregistrovaný výskyt jednej stabilizovanej svahovej deformácie. Nachádza sa na severnom okraji katastrálneho územia obce (zasahuje do územia obce len malou časťou). Toto územie patrí do rajónu nestabilných území.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov je v území vedených viacero vetiev 22 kV elektrického vedenia. Územím prechádza cesta III. triedy Kokava nad Rimavicou – Sihla s počtom < 1 000 jednotkových vozidiel za 24 hodín podľa sčítania v roku 2015, ako aj miestne cesty. Na ne nadväzuje viacero spevnených poľných a lesných ciest, často vedúcich k jednotlivým rozptýleným osídleniam.

Pôdy v celom území sú z hľadiska plošnej kontaminácie nekontaminované, resp. mierne kontaminované.

Úroveň znečistenia podzemných vôd je v západnej časti územia nízka, východná časť je bez znečistenia. Stupeň znečistenia riečnych sedimentov v území je žiadny (0,0 C_d).

Radónové riziko vo väčšine územia je stredné.

Aktuálna vodná erózia je v zalesnenej časti územia žiadna alebo nepatrná až slabá, na plochách poľnohospodárskej krajiny slabá, stredne silná až silná, len lokálne až veľmi silná.

V katastri nie je evidovaná environmentálna záťaž.

Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie, rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti.

Požiadavky na riešenie:

- územný rozvoj obce skúmať, navrhovať a realizovať komplexne so zohľadnením všetkých známych skutočností ovplyvňujúcich kvalitu životného a sídelného prostredia pre obyvateľov,
- pri riešení rozvoja obce vychádzať z princípov trvale udržateľného rozvoja a navrhnúť zodpovedajúce základné územnoplánovacie opatrenia,
- v návrhu krajinnej štruktúry tvorivo rozvinúť základné opatrenia z Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Brezno,
- posúdiť a navrhnúť štruktúru využitia územia plôch krajinnej a verejnej zelene,
- navrhnúť opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- navrhnúť opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva, (vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, zlepšovanie a skvalitňovanie využívania jestvujúcich energetických zdrojov),
- riešiť odstránenie estetických závad a environmentálnych problémov v zastavanom území obce, najmä likvidáciu divokých skládok,
- doriešiť problematiku odpadového hospodárstva, v súvislosti s navrhovaným rozvojom obce a rozvojom rekreácie v obci vypracovať prognózu vývoja odpadového hospodárstva v produkcii komunálneho odpadu, vrátane riešenia starých záťaží na k.ú. obce, navrhnúť dokompletizovanie separovaného zberu odpadov, vrátane nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom a zriadením zberného dvora,
- rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj,
- vytvoriť podmienky pre optimálne využívanie pôdy rešpektujúce požiadavku stabilizácie poľnohospodárskej krajiny
- rešpektovať a v grafickej časti vyznačiť ochranné pásma všetkých líniových zariadení verejnej dopravy a technického vybavenia zasahujúcich do územia obce,
- rešpektovať ochranné pásma telekomunikačných zariadení v zmysle STN 73 6005 a ustanovení zákona o energetike č. 452/2022 Z.z.,
- rešpektovať ochranné pásma vodných zdrojov zasahujúcich do k.ú. obce a CHVO Muránska planina,
- rešpektovať plochy evidované ako zosuvné územia a vymedziť ich ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) vyhlášky č.55/2001 Z.z. a vyznačiť ich

- v územnoplánovacej dokumentácii,
- rešpektovať požiadavky uvedené v rozsahu hodnotenia vydaného OÚŽP Brezno v rámci posudzovania ÚPN-O v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. a novely 372/2017 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,
 - postupovať v súlade s ustanovením Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
 - postupovať v súlade s vyhláškou MZ SR č. 524/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o radiačnej monitorovacej sieti a vyhláškou MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia,
 - rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - rešpektovať vyhlášku č. 406 Ministerstva zdravotníctva SR z 26. júna 1992 na obmedzenie ožiarovania z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov,
 - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom.
 - postupovať a navrhnúť opatrenia na ochranu pozemkov ohrozených eróziou,
 - po obvode sídla (mestských častí), najmä v priestoroch obytných sídlisk vytvoriť vegetačné obvodové pásmo s komunikačným systémom, ktorý prepojí sídlo a krajinu (prepojenie medzi krajinou a sídliskom cez lúčne porasty a nie cez ornú pôdu),
 - Pri spracovaní ÚPN-O rešpektovať „Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – aktualizácia“ z r. 2018 schválenú uznesením vlády SR č.478/2018 aplikovanú na obce v oblasti:
 - prírodného prostredia a biodiverzity,
 - vodného režimu v krajine a vodného hospodárstva,
 - sídelného prostredia a zdravia obyvateľstva,
 - poľnohospodárstva a lesníctva,
 - dopravy, energetiky, priemyslu a podnikania,
 - rekreácie a cestovného ruchu.

Q. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu

Podľa prílohy č. 2 NV SR č. 58/2013 Z. z. v k. ú. obce medzi najkvalitnejšie pôdy sa radia pôdy s kódom BPEJ 1060211/7, 1060241/7, 1060411/7, 1060415/7.

Požiadavky na riešenie:

- rešpektovať zásadu, že poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch, v odôvodnenom rozsahu a so súhlasom správneho orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy,
- považovať PP ako limitujúci faktor územného rozvoja riešeného územia, kontexte s ustanoveniami zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- v zmysle § 12 ods. 1 a 2 chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu BPEJ uvedenú v prílohe č.2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP,
- riešiť umiestnenie stavby na PP za hranicou zastavaného územia so zreteľom na ochranu najkvalitnejších PP v riešenom katastrálnom území podľa kódov BPEJ a alternatívne (návrh a nultý stav) vyhodnotiť dôsledky dopadu na PP (tab., graf. a text. časť),
- pri navrhovaní lokalít na záber PP využívať predovšetkým voľné kapacity v hraniciach zastavaného územia, nevyužívané prieluky, prípadne lokality nadväzujúce bezprostredne na hranicu súčasne zastavaného územia,
- do záberu navrhovať kvalitatívne menej hodnotnú poľnohospodársku pôdu v odôvodnenom rozsahu, podľa aktuálnej potreby v súvislosti s predpokladaným demografickým rozvojom a rozvojom rekreácie,

lokality navrhovať tak, aby nedošlo k narušeniu ucelených honov, vytváraniu častí nevhodných

pre poľnohospodárske obrábanie, prípadne obmedzeniu prístupu poľnohospodárskym mechanizmom,

- rešpektovať opodstatnené požiadavky poľnohospodárskej výroby, vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde spracovať v zmysle § 5 Vyhlášky MP SR č. 508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona o ochrane a využívaní PP v platnom znení,
- zachovať súčasnú rozlohu lesných porastov na LP a nenarúšať systém lesných ciest, ktoré sú využívané lesohospodárskou činnosťou,
- opodstatnený záber LP vyhodnotiť v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z platnej legislatívy, v ÚPN-O je potrebné uviesť podmienku zachovania súčasnej výmery a hľadať možnosti na zvýšenie výmery lesných pozemkov, ktoré sú pre každý región stabilizačným krajinným prvkom.

R. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny

Požiadavky na riešenie:

- v riešení ÚPN-O obce je potrebné určiť a vymedziť územia, pre ktoré je potrebné obstaráť podrobnejšie riešenie (ÚPN-Z, UŠ), vzhľadom na špecifické podmienky riešenia, potrebu určenia podrobných zastavovacích podmienok na umiestňovanie jednotlivých stavieb a určenie únosnosti využívania územia,
- v textovej časti uviesť a v grafickej časti vymedziť územia, pre ktoré je potrebné obstaráť podrobnejšie riešenie (ÚPN-Z, UŠ),
- premietnuť vymedzenie týchto území do záväznej časti ÚPN-O.

S. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

V Územnom pláne obce je potrebné vypracovať záväznú časť, ktorá bude obsahovať zásady a regulatívy funkčného a priestorového usporiadania riešeného územia obce. Do záväznej časti Územného plánu obce je potrebné zahrnúť zásady a regulatívy v zmysle štruktúry danej §12, odst. 6 vyhlášky č.55/2001 Z.z.

Požiadavky na riešenie:

- navrhnuť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia (napr. urbanistické, priestorové, kompozičné, kultúrohistorické, krajinnoekologické, rekreačné, dopravné, technické) na funkčné a priestorovo homogénne jednotky,
- regulatívy priestorového usporiadania navrhovanej zástavby formulovať s dôrazom na vidiecky a rekreačný charakter sídla,
- určiť prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia (zákazy, prípustné spôsoby a koeficienty využitia),
- navrhnuť zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia,
- navrhnuť zásady a regulatívy pre územie určené na rekreáciu a cestovný ruch,
- navrhnuť zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia,
- navrhnuť zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene,
- určiť zásady rešpektovania inundačných území vodných tokov, zabezpečení a protipovodňovej ochrany a ponechania manipulačných pásov pozdĺž vodných tokov
- navrhnuť zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt,
- navrhnuť zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie,
- navrhnuť vymedzenie zastavaného územia obce,
- navrhnuť vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov,
- navrhnuť plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny,
- určiť, na ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny,
- navrhnuť zoznam verejnoprospešných stavieb,
- spracovať schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

T. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

V zmysle ustanovení §12, odst. 6, písm. i) vyhlášky č.55/2001 Z.z. záväzná časť ÚPN-O obsahuje aj určenie plôch pre verejnoprospešné stavby.

Požiadavky na riešenie:

- v textovej časti uviesť a v grafickej časti vymedziť plochy pre asanáciu a plochy pre verejnoprospešné stavby,
- premietnuť vymedzenie týchto území do záväznej časti ÚPN-O,
- premietnuť plochy pre verejnoprospešné stavby do samostatnej schémy záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb,
- v grafickej časti vyznačiť hranicu súčasne zastavaného územia a navrhnúť rozšírenie územia navrhovaného na zástavbu.

U. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Pri spracovaní dokumentácie Územného plánu obce Lom nad Rimavicou rešpektovať platnú legislatívu a primerane využiť metodický materiál „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“, vydaný MŽP SR v roku 2002.

Požiadavky na riešenie:

Dokumentáciu Návrhu Územného plánu obce spracovať v členení na textovú a grafickú časť.

Textová časť bude obsahovať :

- A *Smerná časť*: - Sprievodná správa
- Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov PP a LP
- B *Záväzná časť*: - Návrh regulatívov územného rozvoja obce
- C *Dokladová časť*

Grafická časť bude obsahovať:

1. Výkres širších vzťahov (vrátane záujmového územia)mierka 1 : 50 000
2. Komplexný výkres funkčného využitia územia kat. územia obcemierka 1 : 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a dopravného vybavenia, s vyznačením verejnoprospešných stavieb mierka 1 : 5 000
4. Výkres verejného technického vybavenia územia mierka 1 : 5 000
5. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov USES..... mierka 1 : 20 000
6. Výkres perspektívneho využitia PP na nepoľnohospodárske účely..... mierka 1 : 5 000
7. Výkres záberu lesnej pôdy mierka 1 : 5 000
8. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Samostatnú prílohu vyhodnotenia perspektívneho použitia PP pre nepoľnohospodárske účely vypracovať s nasledujúcim obsahom a štruktúrou:

- textová časť má obsahovať zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov navrhovaných na poľnohospodárskej pôde z hľadiska uplatnenia zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy,
- mapová časť má obsahovať mapu širších územných vzťahov, komplexný návrh stavebného rozvoja a výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde všetko v mierke 1:2 000, príp. 1:5000, podľa § 5 ods. 4 vyhlášky č. 508/2004 Z.z.
- Vyhodnotenie perspektívneho využitia záberov PP na nepoľnohospodársky účel (grafická, tabuľková a textová časť) spracovať v dvoch vyhotoveniach a to 1 x pre Okresný úrad BB, odbor opravných prostriedkov k udeleniu súhlasu podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní PP a 1 x pre Okresný úrad Brezno, odbor pozemkový pre potreby následných konaní podľa § 17 cit. Zákona,
- v prípade navrhovaného záberu lesných pozemkov vypracovať samostatnú prílohu s nasledujúcim obsahom:
 - výmera lesných pozemkov t.j. členenie lesov podľa kategórií a druhu vlastníctva lesných pozemkov v katastrálnom území,
 - vyhodnotenie regulatívov dotýkajúcich sa lesných pozemkov vyplývajúcich z

- vyšších stupňov územnoplánovacích dokumentácií,
- údaje o predpokladanom rozsahu využívania lesných pozemkov na iné účely a údaje o súvisiacom rozsahu vyňatia alebo obmedzenia využívania lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov s uvedením ich navrhovaného funkčného využitia podľa etáp,
- grafické znázornenie predpokladaného rozsahu a etáp realizovania využitia lesných pozemkov na iné účely s vyznačením ochranného pásma lesov (50 m),
- zdôvodnenie spoločenskej a ekonomickej nevyhnutnosti navrhovaného využívania lesných pozemkov na iné účely,
- prípadný návrh pozemkov určených na zalesnenie.

Textovú a grafickú dokumentáciu vypracovať v 3-och vyhotoveniach a na CD a predložiť obstarávateľovi v zmluvne dohodnutom termíne.

Textová a grafická časť Návrhu ÚPN-O nemôže obsahovať variantné riešenia.

Zoznam skratiek:

- BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
- BBK - Banskobystrický kraj
- BD - bytový dom
- CO - civilná ochrana
- ČOV – čistiareň odpadových vôd
- HD - hospodársky dvor
- CHKO – chránená krajinná oblasť Poľana
- CHVÚ – chránená vodohospodárska oblasť Muránska planina
- HaZZ – hasičský a záchranný zbor
- ICHR – individuálna chatová a chalupnícka rekreácia
- LHC - lesný hospodársky celok
- LP - lesný pozemok
- KO - komunálny odpad
- k.ú. - katastrálne územie
- MC – miestna cesta
- MŠ – materská škola
- NKP – národná kultúrna pamiatka
- OcÚ - obecný úrad
- OP - ochranné pásmo
- PaR – prieskumy a rozbor
- PP - poľnohospodárska pôda
- POH - program odpadového hospodárstva
- RD - rodinný dom
- PAD – pravidelná autobusová doprava
- SHR – samostatne hospodáriaci roľník
- SKCHVÚ022 Poľana - územie európskej sústavy Natura 2000 (chránené vtáčie územie)
- TS - trafostanica
- ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
- ÚPN-O - územný plán obce
- ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
- VÚC - veľký územný celok
- VN – vysoké napätie elektrické
- VPS - verejnoprospešné stavby
- VZN – všeobecne záväzné nariadenie
- ZUŠ - základná umelecká škola
- ZŠ - základná škola